

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Särredovisning VA-verksamhet 2023

Särredovisning av VA-verksamhet

Resultaträkning, mnkr

	Not	2023	2022
Verksamhetens intäkter	1	165,9	153,2
Externa		156,2	
Interna		9,7	
Verksamhetens kostnader	2	-155,9	-137,3
Externa		-140,9	
Interna		-15,0	
Av- och nedskrivningar	3	-14,0	-13,5
Verksamhetens nettointäkt		-4,0	2,4
Verksamhetens resultat		-4,0	2,4
Finansiella intäkter		3,0	0,1
Finansiella kostnader		-6,9	-3,0
Finansnetto		-3,9	-2,9
Resultat efter finansiella poster		-7,9	-0,5
Resultatavsättning		-7,9	-0,5

Balansräkning, mnkr

	Not	2023	2022
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar, pågående	4	369,8	528,2
Anläggningstillgångar	4	376,4	
Summa anläggningstillgångar		746,2	528,2
Kortfristiga Fordringar	4	15,4	237,5
Summa omsättningstillgångar		15,4	237,5
Summa tillgångar		761,6	765,7
Skulder			
Långfristiga skulder			
Långfristig skuld	5	710,7	701,8
Summa långfristiga skulder		710,7	710,8
Kortfristiga skulder			
Övriga kortfristiga skulder	5	50,9	63,9
Summa kortfristiga skulder		50,9	63,9
Summa skulder		761,6	765,7

Verksamheten

Botkyrka kommuns vatten- och avloppsverksamhet (VA) ansvarar för produktion och distribution av dricksvatten, avledning och rening av avloppsvatten samt drift, underhåll och förnyelse av VA-anläggningar inom fastställda verksamhetsområden. Botkyrka kommuns verksamhet distribuerar dricksvatten och renar avloppsvatten för cirka 91 000 invånare. En betydande del av dricksvattnet hämtas från Norsborgs vattenverk. Avloppsvatten renas i Himmerfjärdsverket som drivs av SYVAB. VA-verksamheten ska uppfylla de krav och villkor som ställs enligt Lagen om allmänna vattentjänster, Miljöbalken och tillstånd meddelade enligt Miljöbalken samt i Livsmedelsverkets dricksvattenföreskrifter.

VA-verksamheten är organisatoriskt en del av tekniska nämndens förvaltningsorganisation och samordnar funktioner för ledning, ekonomi och personal med övrig kommunalteknisk verksamhet i kommunen.

Noter

Redovisningsprinciper för VA-verksamheten

VA-verksamheten finansieras med förbrukningsavgifter och anslutningsavgifter enligt beslutad VA-taxa. Beslut om VA-taxa tas av kommunfullmäktige.

VA-ekonomin bygger på självkostnadsprincipen, vilket betyder att verksamheten inte får gå med vinst och att endast nödvändiga kostnader får tas ut av VA-kollektivet. Förutom direkta kostnader för byggande och skötsel av anläggningar och ledningar, är arbetsledning och planering exempel på nödvändiga kostnader.

Inför 2024 höjs VA-taxan enligt följande (beslut sker i kommunfullmäktige feb 2024 och nya taxan gäller från 1 mars 2024):

- Brukningsavgifter 15%
- Anslutningsavgifter 6%

1. Externa och Interna intäkter, mnkr

	2023	2022
Förbrukningsintäkt (Externa)	145,2	152,3
Anslutningsavgifter (Externa)	4,9	0,0
Övriga intäkter (Externa)	6,1	0,9
Förbrukningsintäkt (Intern)	5,6	0,0
Övriga intäkter (Intern)	4,1	0,0
Summa intäkter	165,9	153,2

2. Kostnader, mnkr

	2023	2022
Personal	21,8	21,6
Inköp av varor/tjänster	37,2	31,3
Övriga verksamhetskostnader	96,9	84,4
Finansiella nettokostnader	3,9	2,9
Summa kostnader	159,8	140,2

3. Avskrivningar, mnkr

	2023	2022
Avskrivning byggnader, tekniska anlägg	13,9	13,3
Avskrivning maskiner och inventarier	0,1	0,2
Summa avskrivning	14,0	13,5

4. Tillgångar, mnkr

	2023	2022
Anläggningstillgång		
Mark, byggnader och tekniska anläggning, pågående	369,8	528,2
Maskiner och inventarier	376,4	0,0
Omsättningstillgångar		
Förråd & lager	0,8	0,9
Förutbetalda kostnader och -upplupna intäkter	9,7	5,9
Kundfordringar	4,9	4,1
Avräkningskonto	0,0	226,6
Summa tillgångar	761,6	765,7

5. Skulder, mnkr

	2023	2022
Långfristiga skulder		
Anslutningsavgifter, pågående	7,4	0,0
Anslutningsavgifter	317,3	173,6
Långfr skuld VA invfond	62,9	63,9
Lån av kommunen	323,1	528,2
Kortfristiga skulder		
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	7,4	0,0
Leverantörsskulder	43,5	0,0
Summa skulder	761,6	765,7

Måluppföljning

VA-verksamhetens huvuduppdrag är att leverera hållbara vattentjänster till Botkyrkaborna året runt.

VA-verksamheten har beredskap dygnet runt och därför finns en hög tillgänglighet vid akuta händelser.

Driftverksamheten sköter planerat underhåll av anläggningar såsom vattentorn och pumpstationer samt kommunens ledningsnät. Driftverksamheten sköter även det akuta underhållet av anläggningar och ledningar och har beredskap.

I projekt- och stödfunktionerna sköts planering och nyutbyggnad av ledningar och anläggningar. Här görs vissa utredningar, anslutningar och analyser samt hantering av kundservice och ekonomi.

VA-enheten arbetar med strategisk planering och säkerställer en långsiktig hållbar VA-anläggning över ett generationsperspektiv.

Betydande händelser under året

Följande händelser har varit betydande och påverkat verksamhetens ekonomi samt verksamhet under året:

- VA-verksamheten testar konstgjord infiltration vid Segersjö vattenverk för att utvärdera om vattenverket i framtiden kan användas som nödvattenverk.
- Rensning av bottensediment i Maden dagvattenpark och Loviseberg utfördes under året. Syftet med åtgärden är att dammarna ska återfå sin ursprungliga reningskapacitet, volym och funktion. Därmed bidrar dessa åtgärder även till renare sjöar och vattenförekomster för Botkyrkaborna.
- Botkyrka kommun deltog i den regionala nödvattenövningen december 2023. Syftet var att klargöra rollfördelningen mellan olika funktioner i samhället samt inom kommunen som berörs vid en störning i vattenförsörjningen. Kommunen kommer även delta i framtagande av en regional vattenförsörjningsplan för länet.
- Den taxejustering för VA-verksamheten som ska genomföras under 2024 kommer inte att ske från och med januari 2024 utan först från och med 1 mars 2024. Förändringen justeras i internbudgeten för 2024.
- Projektering för VA-utbyggnad till Sandviken pågår och flera dagvattendammar planeras.

Årets investeringsverksamhet

Upparbetningsgraden för VA:s fleråriga investeringar uppgår till 26 procent. Detta för att dagvattenanläggningen Riksten samt Tullinge Vattenverk projekten är på paus. Avvikelse mellan årsutfall och årsbudget uppgår till +45,8 mkr och förklaras främst av, förändrade inriktningar inom projekten samt pågående diskussioner med andra parter.

Upparbetningsgraden för VA:s årliga projekt uppgår till 95 procent. Avvikelsen mellan utfall och budget uppgår till +1 mkr som uppstår främst till följd av att visst kvarstående återställningsarbete inte genomförts.

Investeringsfond

Enligt vattentjänstlagens § 30 får medel avsättas till en fond för framtida nyinvesteringar om det finns fastställd investeringsplan där det tydligt framgår vilken åtgärd den avser, kostnaden för denna, tidpunkt för genomförande samt övriga upplysningar som behövs för att bedöma hur stor avsättningen bör vara. Investeringen skall komma hela kollektivet till godo.

VA-verksamheten skapade 2018 en investeringsfond för Dagvatten Norra Projektet. Projektet har till syfte att säkerställa ett fortsatt rent dricksvatten genom att rena dagvatten som tillförs Albysjön och vidare Mälaren (Östra Mälarens Vattenskyddsområde). Projektet består av två delprojekt, Fittja Äng och Alby Äng. Man har skapat fonden för att bekosta kapitalkostnaderna för Fittja Äng som under 2024 ska slutredovisas.

Ytterligare en investeringsfond skapades 2021 för projektet Tullinge vattenverk. Medlen skall användas till att renovera vattenverket för att kunna tas i bruk i framtiden.

Den framtida utvecklingen avseende ekonomi och verksamhet

Framtiden för med sig stora utmaningar i form av exploatering, förnyelsesområden, skärpta miljö- och säkerhetskrav samtidigt som investeringar i befintliga anläggningar och ledningsnät behöver öka för att inte bygga upp en underhållsskuld. En förändrad och orolig omvärld innebär att robustheten och leveransförmågan behöver säkerställas vid oväntade störningar. Detta tillsammans med utmaningarna inom digitalisering ställer krav på rätt kompetensförsörjning och finansiering så resurser och medel finns för att möta utmaningarna.

Teknik och fastighetsförvaltningen

**BOTKYRKA
KOMMUN**

